

Hallucinatie!

(Reine Nervensache!)

Verwisselingskomedie in drie bedrijven

door

WOLFGANG BINDER

vertaling

Hub Fober

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

(Grimas Theatergrime verkoop)

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **HALLUCINATIE! – REINE NERVENSACHE!** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **WOLFGANG BINDER** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

**Copyright: © 2002 Wolfgang Binder
Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv**

**Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl**

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363
1800 AJ Alkmaar
Telefoon 072 - 5112135
Website: www.ibva.nl
Email: info@ibva.nl
ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **11** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Sijmen Poelman - min of meer succesloos auteur, met nadruk op meer

Gonda - zijn echtgenote, die derhalve voor het brood op de plank moet zorgen

Bertus Poelman - door dertig jaar huwelijkszonderdrukking gelouterde vader van Sijmen

Inge - zijn ziekelijk nieuwsgierige en bemoeizuchtige huisdraak, c.q. de moeder van Sijmen

Leonie van Arkel - erf tante van Gonda, die op het verkeerde moment verschijnt

Gilbert (Gillie) - best wel aardige knul, maar bij het uitdelen van de hersens stond hij toevallig achteraan

Mevrouw Knol - goedmoedige, laconieke en flegmatische werkster van Sijmen en Gonda

Meier - gerechtsdeurwaarder, die dacht, al het een en ander te hebben meegemaakt, maar toen was hij nog niet bij de Poelmansen geweest

Jasper Nijkerk - van het merk: veel beloven en weinig geven

Beers - huismeester; binnenvetter en nooit meer zeggend dan strikt noodzakelijk

Postbode - dankzij de postkaart van tante als eerste van haar komst op de hoogte

Dokter - die slechts zijn plicht doet, zij het dan ook met enige vertraging

OPMERKINGEN:

De rollen van postbode en dokter moeten per se door een en dezelfde persoon vertolkt worden.

Bij bovenstaande rolbezetting is uitgegaan van zeven heren en vier dames. Maar de rollen van Gillie, Jasper Nijkerk, Beers en de combinatie postbode-dokter, kunnen ook door dames ingevuld worden; op de verandering van de voornamen na, vrijwel zonder tekstwijziging.

DECOR:

Alle bedrijven spelen in dezelfde ruimte en de toestand wordt beschreven, gezien vanuit de zaal. In de korte kant links voren een deur naar de zitkamer, links achter deur naar de keuken. In de korte kant rechts voren een deur naar de bijkamer, rechts achter deur naar de slaapkamer. In de brede achterwand, overwegend links, deur naar het balkon. Overwegend rechts een open doorgang. Links voert die naar de voordeur. Indien mogelijk via een korte open gang, eventueel aangegeven door een rasterafscheiding van wat sierlatten. Hoe aan het bereiken van de voordeur gestalte wordt gegeven, blijft echter geheel afhankelijk van de mogelijkheden ter plekke. Als het niet anders kan, blijft de voordeur gewoon buiten beeld. Gebruikt men de open doorgang naar rechts, dan komt men in de badkamer. In de tekst wordt gemakshalve gesproken over "op of af via voordeur," of "op of af van of naar badkamer". Het vertrek is verder ingericht als een doorsnee huiskamer, met dien verstande, dat op z'n minst voorhanden moeten zijn: een bureau, met 'n stoel erachter, 'n divan, 'n gewone tafel, of 'n salontafeltje, in beide gevallen met wat andere zitmeubelen erbij, alsmede een kast, waarvan de grootte aangepast kan worden aan de omstandigheden. Verder dient ook ergens 'n telefoon voorhanden te zijn.

EERSTE BEDRIJF

Op het toneel is niemand, de telefoon gaat over, in de buurt van de telefoon staat 'n stofzuiger op de grond.

Gonda: *(op uit keuken, neemt haak af)* Poelman... hallo? Hallo...? Idioot! *(knalt de haak op het toestel, wil weer af, struikelt over de stofzuiger, valt met haar hoofd tegen de rand van 'n meubelstuk, blijft bewusteloos liggen; het licht dooft en er klinkt zachte dromerige muziek; deze toestand duurt slechts 'n seconde of tien, dan gaat het licht weer aan, terwijl de muziek is weggestorven, en de toeschouwers zien het volgende: Gonda is verdwenen, alsook de stofzuiger; Achter het bureau zit Sijmen op 'n typemachine te tikken; op het bureau liggen her en der blaadjes verspreid, naast het bureau staat 'n overvolle papierkorf en ernaast liggen ook enkele proppen papier)*

Knol: *(op uit de slaapkamer, in jasshort, met hoofddoek om en stofdoek in de hand, in zichzelf)* Zo, is de slaapkamer ook weer aan de kant. *(hem ziende, zoals steeds de gemoedelijkheid zelve)* Ha, meneer Poelman. En, wil het 'n beetje lukken?

Sijmen: Gaat wel, mevrouw Knol. En u scheidt, zo te zien, ook nog steeds genoeg in uw bezigheid, nietwaar.

Knol: O ja, daar hoeft u niet aan te twifelen. Ik doe het werk in dit appartementencomplex al vijftien jaar, ongeacht wie er woont, en hoor ondertussen zo'n beetje bij het gebouw.

Sijmen: Nou ja, als u er maar plezier in hebt.

Knol: *(sceptisch de wanorde op en rond het bureau beziend)* Ja ja, maar als ik dit hier bekijk, gaat 't plezier vlug over. Ik vraag me af hoe u 't klaarspeelt om er in zo korte tijd een dergelijke bende van te maken. *(af in zitkamer)* En als uw vrouw zo meteen komt, gaat ze er mij nog op aankijken. *(Sijmen staat op, bekijkt de troep, grist dan alle blaadjes van het bureau en propt die, samen met alles wat ernaast ligt, in de papierkorf en gaat daarmee af in de keuken; er wordt aangebeld; Knol op uit zitkamer, opent voordeur)*

Meier: Goedemorgen. Mevrouw Poelman, neem ik aan?

Knol: Menéer Poelman ben ik zeer beslist niet.

Meier: Ziet u, mevrouw Poelman...

Knol: En mevrouw Poelman ben ik ook niet.

Meier: Oh. Ben eh, ben ik hier dan niet goed bij Poelman?

Knol: Of u hier goed bent, kan ik u pas vertellen, als ik weet, waarvoor u komt.

Meier: Neemt u me niet kwalijk: Meier is de naam, gerechtsdeurwaarder. Ik heb hier een...

Knol: Ja ja, komt u nu eerst maar eens binnen. Dit hoeft toch zeker niet het hele huis te horen!

Meier: Ja, dank u. *(blijft bij de doorgang staan, met een aktetas onder de arm)*

Knol: *(roept in de ruimte)* Meneer Poelman!

Sijmen: *(vanachter toneel)* Ik kom eraan! *(Knol staat Meier argwanend op te nemen, hij weet zich met z'n figuur geen raad)*

Meier: *(als hij Zijmen uit de keuken ziet opkomen, opgelucht)* Meneer Poelman? *(Knol af in de keuken)*

Sijmen: Ben ik. Wat kan ik voor u doen? *(met gebaar)* Maar neemt u toch eerst 'n stoel.

Meier: Alstublieft meneer, bespaar me dergelijke oubollige grapjes. Die hoor ik de hele dag.

Sijmen: Geen idee waarover u het hebt. Misschien zou u zo vriendelijk willen zijn mij te vertellen waar het om gaat.

Meier: Mijn naam is Meier en ik kom in mijn kwaliteit van gerechtsdeurwaarder. *(heeft z'n aktetas geopend)* Ik heb hier... *(haalt 'n pakje boterhammen tevoorschijn)*

Sijmen: Dank u, ik heb al ontbeten.

Meier: Pardon, het gaat om eh... *(haalt 'n thermosfles tevoorschijn en daarna 'n krant)* Neemt u mij niet kwalijk. Ah, hier. *(geeft Zijmen 'n brief)* Een verzoek tot betaling van woninginrichting Eurlings, voor een bedrag van zestienhonderdvierentwintig euro, inclusief bijkomende kosten.

Sijmen: Dank u. Die rekening is mij bekend.

Meier: Mag ik dan nu de gebruikelijke vraag stellen, of u betalen kunt?

Sijmen: Mag u. En het antwoord is nee. Ik had trouwens gedacht, dat mijn vrouw...

Meier: En uw vrouw had precies hetzelfde van u gedacht. *(ogen ten hemel)* O, wat zou mijn leven toch 'n stuk spannender zijn, als de schuldenaren zich eens de moeite wilden getroosten wat origineler smoesjes te verzinnen. Maar goed, als u niet in staat bent te betalen, zal ik mij ter zijner tijd genoodzaakt zien hier het een en ander, dat de moeite loont, te confisqueren.

Sijmen: Dat de moeite loont? Dan kunt u in deze woning lang zoeken. Het enige waardevolle hier is hooguit mevrouw Knol, de werkster.

Meier: *(sarcastisch)* Dank u feestelijk. Dan hoef ik al het andere al helemáál niet te zien. *(weer alles in z'n tas stoppend)* Hoe het ook zij, dit eerste bezoek is sowieso slechts het begin van de procedure. Hierna volgt een wachttijd van twee weken. En wanneer u binnen deze periode niet aan uw verplichtingen voldoet, kan de schuldeiser mij een voltrekkingsopdracht geven en dan kom ik terug.

Sijmen: (*ironisch*) Dan zal ik mijn geheime Zwitserse bankrekening moeten gaan plunderen.

Meier: Doet u dat. En dan wil ik nu niet langer op uw ongetwijfeld kostbare tijd beslag leggen en me weer buitengaats begeven. Dank u, ik vind de weg wel alleen. (*draait zich in de doorgang nog even om*) Prettige dag verder nog. (*af*)

Sijmen: (*honend*) Cynicus! (*haalt diep adem, de brief bestuderend, die Meier hem gegeven heeft, terwijl z'n lippen een niet mis te verstane krachtsterm vormen; na korte tijd wordt de voordeur ontsloten en komt Gonda op, in bar slecht humeur*) Hallo liefje. En, hoe voel je je vanmorgen?

Gonda: Zoals iedereen zich voelt, die dag na dag midden in de nacht moet opstaan, terwijl de heer des huizes niet voor achten uit z'n nest komt.

Sijmen: Mijn geest moet volledig uitgerust zijn, dat weet je toch.

Gonda: Nee nee, Sijmen, zo kan 't echt niet verder. Ik sta iedere nacht om vier uur op, werk vijf uur, kom terug, ben kapot, en moet nademiddag weer aan de slag. En wat doe jij in de tussentijd? Verhaaltjes schrijven en romans, die niemand lezen, laat staan drukken wil.

Sijmen: Gonda, m'n engeltje, ik heb 't je al zo vaak bezworen: mijn grote doorbraak moet nog komen! En dat kan nu echt niet meer zolang duren.

Gonda: In plaats van jouw nog steeds in nevelen gehulde doorbraak, zag ik liever eens iets komen, dat brood op de plank brengt, zodat we niet elke tweede helft van de maand uitsluitend op gebakken aardappelen hoeven te leven.

Sijmen: Niet uitsluitend. Vaak genoeg hebben we er ook 'n ei bij of 'n haring. En als je eens om 'n beetje opslag zou vragen, konden we er misschien ook eens 'n stuk braadworst bij hebben.

Gonda: (*kwaad*) Sijmen, lig niet zo godsgruwelijk te ouwehoeren! Het komt hier nog ooit zover, dat ik me genoodzaakt zie te gaan tippelen! (*Sijmen wil iets zeggen, maar zij is 'm voor*) Luister vriend, als je je mond durft open te doen en met de een of andere smeerlapperij komt, ben ik hier zo vertrokken en of ik dan nog ooit terugkom kan ik je niet garanderen.

Sijmen: Ik hoor het de ambtenaar van de burgerlijke stand nóg zeggen: zowel in goede als in slechte tijden.

Gonda: Dit zijn niet zomaar slechte tijden! Ze zijn ronduit bescheten!

Sijmen: Heb je de lotto ingeleverd?

Gonda: (*woest*) De lotto? Ja, ik heb weer eens dik vijftien euro voor niets en nog eens niets weggegooid! (*heeft 'n lottobriefje tevoorschijn*)

gehaald, gooit 'm dat voor de voeten) Hier heb je het bewijs voor die onverantwoorde verspilling! En stop het voor mijn part in je re...

Knol: *(inmiddels al op uit de keuken, gemoedelijk)* ...gen komt altijd na zonneschijn. Of net andersom. Licht er maar aan, of je voor of achteruit kijkt. Maar laat de moed niet zakken, mevrouw Poelman. Er komen beslist ook weer betere tijden. *(raapt het lottobriefje op, spuwt er driemaal op, geeft het dan aan Sijmen)* Zo, en als dát geen geluk brengt, mag u me bij gelegenheid ook eens iets gaan betalen voor m'n werk hier.

Gonda: *(moeizaam opgewekt)* Och, mevrouw Knol, als we u niet hadden!

Knol: *(gemoedelijk)* Dan had u wel iemand anders. Maar nu bevalt u me in elk geval alweer beter. Zo, en dit was 't dan voor vandaag. De oude Knol gaat er weer vandoor. Probeer 't een beetje gezellig te houden, komen we elkaar de volgende week gegarandeerd weer op dezelfde golflengte tegen. *(vrolijk spottend richting doorgang)* En doet u maar geen moeite, ik kom er wel alleen uit. Wat zo'n simpele deurwaarder kan, kan ik allang. *(ziet nu, dat Gonda haar met grote ogen staat aan te kijken)* Ach, u was nog niet zover? Ziet u, dat komt, omdat ik tussendoor water had lopen en zodoende niet alles gehoord heb. Maar kom, ik ben weg. *(af via voordeur, terwijl Gonda haar man met half dichtgeknepen ogen staat te fixeren)*

Sijmen: *(haar het betalingsbevel overhandigend, onschuldig)* Ik had aangenomen, dat jij dat eh...

Gonda: En ik ben er van uitgegaan, dat jij dat geregeld had!

Sijmen: *(ongelukkig)* Liefje, waarvan dan?

Gonda: En wat nu? *(er wordt aangebeld)*

Sijmen: *(opgelucht)* Ga eerst maar eens kijken wie er nóg iets van ons moet. *(Gonda opent voordeur)*

Postbode: *(opgewekt)* Goedemorgen, mevrouw Poelman. De post!

Gonda: *(samen op via doorgang)* Hallo zeg, sinds wanneer doet tante post zoveel moeite haar handel persoonlijk tot naar de vijfde verdieping te brengen?

Postbode: Als het erop aan komt strafporto te incasseren, gaat ons geen zee, pardon, geen trap te hoog.

Gonda: Strafporto? Alsjeblieft zeg! Hoeveel krijgt u dan en vooral: waarvoor?

Postbode: Goedemorgen, meneer Poelman. *(tot Gonda)* Hier, deze briefkaart, niet gefrankeerd. *(leest)* Van uw tante Leonie. Ze is van plan hier naar toe te komen... Een euro vier krijg ik van u.

Gonda: Sijmen, heb je even wat kleingeld?

Sijmen: Ik héb alleen maar kleingeld. *(heeft al wat uit z'n broekzak gehaald, geeft 't aan de postbode)* Alstublieft.

Postbode: Wij danken u voor uw medewerking.

Sijmen: Drinkt u soms 'n sherry?

Postbode: Graag.

Sijmen: Dan hebt u pech, want we hebben er helaas geen.

Postbode: Of geluk, want de dokter heeft 't me verboden.

Gonda: Anders geen post?

Postbode: Alleen maar 'n kleine aanmaning. De reclame heb ik bij Huiskens in de bus gestopt. *(geeft haar 'n envelop)*

Gonda: Hoe kunt u nou weten, dat het 'n aanmaning is?

Postbode: Weekramp verstuurt de aanmaningen altijd als drukwerk.

Gonda: Al eens ooit iets gehoord over het briefgeheim?

Postbode: Eh?

Sijmen: U kunt iemand bellen, het publiek vragen, of twee foute antwoorden doorstrepen.

Postbode: Niet nodig. Ik zoek 't thuis wel op in de Dikke van Dale. En nu moet ik weer verder. *(af)* Tot ziens. En nog bedankt voor de sherry.

Gonda: *(heeft ondertussen de kaart gelezen)* De volgende catastrofe. Tante Leonie komt inderdaad haar opwachting maken.

Sijmen: Die uit Argentinië?

Gonda: Geen ander. Ze maakt 'n Europareis en benut die trip tegelijkertijd om al haar familieleden de stuipen op het lijf te jagen. Ze wil waarschijnlijk poolshoogte komen nemen, om te kijken of ze nog allemaal even erfeniswaardig zijn.

Sijmen: Oei. Dan zullen we ons van onze beste zijde moeten laten zien.

Gonda: Vooral jij. Ze komt namelijk hoofdzakelijk om met jou kennis te maken.

Sijmen: Nou ja, erger dan de deurwaarder kan ze toch niet zijn.

Gonda: Zul je nog wel achter komen. Niettemin, in tegenstelling tot de deurwaarder, is van haar tenminste geld te "verwachten". *(legt de kaart achteloos op tafel)*

Sijmen: Zul je werkelijk eens ooit iets van haar erven?

Gonda: Wie zal 't zeggen. Ze heeft inderdaad alleen nog maar wat neven en nichten, maar het zou me ook niets verbazen, als ze haar hele kapitaal al niet voor een of ander goed doel bestemd heeft. Of voor de dierenbescherming. Dieren zijn 'n beter soort mensen, zegt ze altijd.

Sijmen: Dat treft dan bijzonder goed. Wij zijn immers arme honden. En wanneer?

Gonda: Weet ik niet. Zó oud is tante Leonie nu ook alweer niet.

Sijmen: Ik bedoel, wanneer ze komt.

Gonda: Over 'n week of twee, denkt ze. Nog 'n geluk, dat ze ons niet zomaar, onverwacht komt overvallen. Ze gaat namelijk gebukt onder een ziekelijke fobie met betrekking tot het schoonhouden van 'n

woning. *(heeft ondertussen de niet dichtgeplakte envelop geopend en er het kaartje uitgehaald)* Alweer negentig euro. Nu wordt het toch langzamerhand tijd, dat we zien eens wat geld bij elkaar te krijgen. En ik wil hopen, dat jij daar nu ter afwisseling ook eens iets aan bijdraagt! Hoe lang is het overigens al niet geleden, dat er voor het laatst iets van jou verschenen is? Ik stel voor, dat je maar weer eens 'n baantje zoekt.

Sijmen: Nog even geduld, liefje. Jasper zal vandaag of morgen heus wel iemand vinden die geïnteresseerd is.

Gonda: *(schamper)* Jasper Nijkerk? Dat proper vriendje van je, met z'n eeuwige beloften en zogenaamde betrekkingen? Laat me niet lachen!

Sijmen: Maar ondertussen is er toch wel al...

Gonda: *(onderbrekend)* Wat is er ondertussen wel al? Wil je het soms weer gaan hebben over dat gedichtenbundeltje van je? Weet je ook hoe lang 't al geleden is, dat het verscheen? Toen was de boekdrukkunst nog maar amper uitgevonden! En het leven wordt met de dag duurder! *(tikt daarbij tegen haar voorhoofd)* Maar dat schijnt niet tot de rommelkamer van jou hierboven door te dringen.

Sijmen: *(bedeesd)* Luister, Gonda, dat is de creatieve chaos, die zich manifesteert in het brein van een genie.

Gonda: In het brein van... *(er wordt aangebeld, Gonda gaat, met wegwerpgebaar richting Sijmen, naar de voordeur)*

Jasper: Goedemorgen, mevrouw Poelman. Is uw man thuis?

Gonda: *(nors)* Waar zou hij anders kunnen zijn. Kom binnen.

Jasper: Dank u. Ik heb niet veel tijd, maar ik was net in de buurt en toen dacht ik: kom, ga je het goede nieuws maar zelf even vertellen. Hallo Sijmen!

Gonda: *(verachtelijk)* Goede nieuws, dat heb ik al zo vaak gehoord. En wat zal 't dan deze keer zijn? De nobelprijs voor literatuur soms?

Sijmen: Ha Jasper! Hartstikke leuk zeg! Mag ik je iets aanbieden?

Jasper: O ja, 'n stoel alsjeblieft. Vijf etages te voet is niet niks.

Gonda: *(nors)* U hebt geluk, dat er überhaupt nog eentje is. *(Jasper kijkt Sijmen vragend aan; Sijmen geeft teken, dat hij er zich niets van moet aantrekken)*

Sijmen: En verder?

Jasper: Hebben jullie tomatensap?

Sijmen: Gonda, hebben wij tomatensap?

Gonda: *(laaiend)* Ja, wij hebben tomatensap! *(af in keuken, deur blijft open)*

Jasper: *(fluisterend)* Wat heeft ze? Haar periode soms?

Sijmen: *(fluisterend)* Het aanstaande bezoek van d'r tante is haar op de maag geslagen en ook het feit, dat de deurwaarder langs is geweest.

Jasper: *(weer normaal, vrolijk)* Deurwaarder? Kunnen jullie voortaan

vergeten. *(enthousiast)* Sijmen, het is me gelukt! Je roman is zo goed als gedrukt! Ik ben via 'n kennis met uitgever Holkema in contact gekomen en heb hem jouw manuscript gegeven. En wat denk je? Hij was wild enthousiast! In twee weken begint de boekenbeurs en daar gaan we samen naartoe. Heb ik al allemaal geregeld! Jullie maken daar kennis met elkaar en kunnen dan meteen de bijzonderheden bespreken. En als je al een tweede roman op stapel mocht hebben staan, wil hij daarop graag optie nemen. Zo, en wat zeg je nu?

Gonda: *(ondertussen alweer terug, heeft het glas voor 'm neergezet, wantrouwend)* Is dat ook wel zeker?

Jasper: *(pakt het glas)* Zo zeker als tweemaal twee vier is! Deze keer gaat het echt lukken! *(doelt op het glas)* Dank u. *(drinkt)* Ha, kostelijk! De onvervalste smaak van zongerijpte tomaten. Je vraagt je af, welk geheim daaraan ten grondslag ligt!

Gonda: Een flessenopener.

Sijmen: *(opgewonden)* Heb je het gehoord, Gonda? Mijn roman is zo goed als gedrukt!

Gonda: *(sceptisch)* Dat geloof ik pas, als ik 'm in de boekhandel zie liggen.

Jasper: Dat zal heus niet meer zolang duren, mevrouw Poelman. *(heft z'n glas)* Op een veelbelovende toekomst! *(drinkt, kijkt op z'n horloge)* En nu moet ik er weer vlug vandoor. Heb nog 'n belangrijke afspraak. *(springt op)* Sijmen, ouwe gabber, deze keer hebben we het voor elkaar! *(al onder het afgaan)* En neemt u het mij niet kwalijk, mevrouw Poelman, als ik in het verleden soms meer beloofd heb, dan ik kon waarmaken, maar nu gaan we het maken! Tot ziens! *(af)*

Gonda: *(hem achterna)* Momentje nog!

Sijmen: *(steekt de linker vuist omhoog)* Het is gelukt, het wordt gedrukt! *(steekt rechter vuist omhoog)* Het is gelukt, het wordt gedrukt! *(draait 'n paar keer om z'n eigen as, in vreugdedans)* Hiep hoi, hiep hoi, hiep hoi, hiep hoi! *(dan alletwee de vuisten omhoog, hoofd en ogen ten hemel)* De grote doorbraak! Wereld, ik kom eraan! *(via de open voordeur is inmiddels Beers binnengekomen, in de ene hand een gereedschapstas, in de andere een gootsteenontstopper, staat het gedoe te bekijken, zonder 'n spier te vertrekken; Sijmen begint nu, met de linker vuist aan z'n oor, een denkbeeldig telefoongesprek te voeren, daarbij het hele toneel heen en weer benuttend)* Ha, meneer Holkema, met Poelman spreekt u... ja, met mezelf, en u mag gerust Sijmen zeggen, hoor. En, wat mocht ik vernemen, meneer Holkema, u bent werkelijk enthousiast over mijn... o, momentje, meneer Holkema, er komt net op de andere lijn 'n gesprek binnen van de voorzitter van m'n fanclub, ogenblikje. *(nu ook met 'n vuist aan z'n rechter oor)* Ha, vriend

Beuzelaar, leuk dat je even belt, maar luister, ik heb net m'n uitgever aan de lijn. Is 't goed, als ik je daarna even terugbel? Prachtig, prachtig, tot zo meteen. *(laat rechter vuist weer zakken, is spelenderwijs vlak bij Beers gekomen en draait zich bij de volgende woorden rechtstreeks naar hem toe)* Zo, meneer Holkema, daar ben ik weer.

Beers: *(zonder 'n spier te vertrekken)* Ik ook. *(Sijmen staart hem onthutst aan, doet 'n stap achteruit, Beers kijkt onbewogen terug, dan, na een onbehaaglijke stilte)* Wc of gootsteen?

Sijmen: *(verdwaasd)* De wc-goot... eh, gootsteen.

Beers: Hmmm. *(af in de keuken)*

Gonda: *(terug van de voordeur)* Je krijgt 'n voorschot. Ik heb 't die Nijkerk gevraagd, om te controleren of de zaak ook serieus is. Hij wil een dezer dagen nog eens voorbij komen en dan zal 't wel blijken. Beers kwam er trouwens ook net aan, voor de gootsteen.

Sijmen: *(arm om haar schouder)* Zie je, nu komt het toch nog allemaal goed. Eén manuscript zo goed als verkocht, een ander in de maak en hierboven *(tikt tegen z'n voorhoofd)* ideeën voor nog minstens twee romans.

Gonda: Hoever ben je dan? *(gaat naar de typemachine, het deels getikte blad erin lezend, vluchtig)* Hmmm, dat leest lang niet slecht. Maar denk eraan, over twee weken komt ook tante Leonie.

Sijmen: Je weet toch nog niet precies welke dag. En bovendien ben ik maar hooguit twee dagen van huis. En in het andere geval: wat dan nog?

Gonda: *(ontzet)* Wat dan nog? Man, dan ken jij tante Leonie niet. Als jij er niet zou zijn, wil ik 't niet meemaken. Ik hoor d'r nu al. *(met andere stem)* "Wat, je man is er niet? En je wist toch, dat ik zou komen! Gonda, je stelt me zwaar teleur! Je hebt m'n hele reis, waarvan ik me zoveel had voorgesteld, totaal bedorven! Hoe kun je me dit aandoen!" *(weer gewoon)* En ga zomaar door. Dus doe me alsjeblieft 'n plezier en probeer 't zo te regelen, dat je er bent, als ze komt.

Sijmen: Och, het zou toch ook te gek zijn, als ze net zou komen als ik... *(er wordt aangebeld, gaat naar de voordeur)* Een duivenslag is er niets bij vandaag. *(opent deur)*

Gillie: *(in met olie besmeurde overall)* Hallo Sijmen.

Sijmen: Goeciernorgen Gillie. Om deze tijd?

Gillie: *(opkomend)* Niets te doen man. Op maandagmorgen komt er haast nooit iemand tanken. Hallo, Gonda. Zeg, Sijmen, heb je geen zin om mee te gaan naar het voetballen? Die interland over veertien dagen.

Sijmen: Normaal gesproken wel, jongen, maar over twee weken ben ik op de boekenbeurs.

Gillie: Jij? Wat moet je dan daar?

Gonda: *(trots)* Hij heeft er een afspraak met 'n uitgever.

Gillie: *(in onschuldige ernst)* Uitgever? Gaffer zeg, daar hoef je toch niet zover voor te gaan. Als je geld teveel hebt, kom je maar bij mij. Zal ik 't wel voor je uitgeven. *(Sijmen en Gonda wisselen een veelbetekenende blik met elkaar)*

Sijmen: *(geduldig)* Gilbert, het gaat om een boek, dat ik geschreven heb. Maar dat zal jou toch niet interesseren, want je kunt immers niet lezen.

Gillie: Moet je niet zeggen, Sijmen. Ik kan zelfs al 'n paar woordjes schrijven.

Gonda: *(met bezwerende geste naar Sijmen)* Natuurlijk kan Gillie dat, Sijmen.

Sijmen: Och ja, dat is waar ook. Ik had 't glad vergeten.

Beers: *(op uit keuken, tot Gillie)* Morge. *(dan tot Gonda en Sijmen)* Zo zeg, daar was heel wat bij elkaar gekomen. Het lijkt wel, alsof u geen afvalemmer hebt. En ik zou u willen aanraden de afvoer in de toekomst toch 'n beetje te willen ontzien. *(al richting voordeur)* Maar goed, hij functioneert nu in elk geval weer enigermate. Nog 'n prettige dag verder. *(af via voordeur)*

Gillie: Goh, wat 'n rare meneer. Die heb ik hier nog nooit eerder gezien. Wie was dat eigenlijk?

Sijmen: *(grijnzend)* Dat zag je toch. De deurwaarder.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto